

רשומות

הצעות חוק

20 בינואר 1963

543

כ"ד בטבת תשכ"ג

עמוד

136

חוקיסוד : נשיא המדינה

חוק-יסוד : נשיא המדינה

1. הנשיא עומד בראש המדינה. מעמד
2. נשיא המדינה נבחר על ידי הכנסת. בחירה
3. כל אזרח ישראלי שהוא תושב ישראל, בן ארבעים שנה ומעלה, כשיר להיבחר נשיא המדינה. כשירות
4. בחירת נשיא המדינה תיערך לא יותר מתשעים יום ולא פחות משלושים יום לפני תום תקופת כהונתו של נשיא המדינה הקודם; נתפנה מקומו של נשיא המדינה לפני תום תקופת כהונתו, תיערך הבחירה תוך ארבעים והמישה ימים מיום שנתפנה מקומו; יום הבחירה בתוך המועד לפי סעיף זה, ייקבע על ידי יושב ראש הכנסת והוא יודיע על כך בכתב לכל חברי הכנסת לפחות עשרים יום מראש. מועד הבחירה
5. (א) נקבע יום הבחירה, רשאים עשרים, לפחות, מחברי הכנסת להציע מועמד; ההצעה תהיה בכתב ותימסר ליושב ראש הכנסת, בצירוף הסכמת המועמד בכתב או במברק, לא יאוחר מעשרה ימים לפני יום הבחירה. לא ישתף עצמו חבר הכנסת ביותר מהצעת מועמד אחת.
(ב) יושב ראש הכנסת יודיע לכל חברי הכנסת בכתב, לא יאוחר משבעה ימים לפני יום הבחירה, על כל מועמד שהוצע ועל שמות חברי הכנסת שהציעוהו, ויכריז על המועמדים בסתיחת ישיבת הבחירה. הצעת מועמדים
6. בחירת נשיא המדינה תהיה בהצבעה חשאית בישיבת הכנסת שנועדה לענין זה בלבד. הצבעה
7. המועמד שקיבל רוב קולות של כל חברי הכנסת – הוא הנבחר; לא קיבל אף מועמד אחד רוב כאמור מצביעים שנית, ואם היה כך גם בהצבעה השניה, חוזרים ומצביעים והמועמד שקיבל באחת ההצבעות הנוספות קולותיהם של רוב המשתתפים בהצבעה – הוא הנבחר. בחירה ברוב קולות
8. סמוך לבחירתו ככל האפשר יצהיר הנשיא הנבחר בפני הכנסת הצהרת אמונים זו: הצהרת אמונים
"אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולחוקיה ולמלא באמונה את תפקידי כנשיא המדינה".
9. הנשיא הנבחר, לאחר שהצהיר את הצהרת האמונים, ייכנס לתפקידו בתום תקופת כהונתו של נשיא המדינה הקודם; נתפנה מקומו של נשיא המדינה לפני שהנבחר הצהיר את הצהרת האמונים, ייכנס הנשיא הנבחר לתפקידו עם הצהרת האמונים. תחילת הכהונה
10. תקופת כהונתו של נשיא המדינה היא המש שנים מיום שנכנס לתפקידו. תקופת הכהונה
11. נשיא המדינה – תפקידי הנשיא
  - (1) יאמין נציגים דיפלומטיים של המדינה, יקבל האמנתם של נציגים דיפלומטיים שמדינות-חוץ שיגרו לישראל, יסמין נציגים קונסולריים של המדינה ויקיים מינוים של נציגים קונסולריים שמדינות-חוץ שיגרו לישראל;
  - (2) ימלא כל תפקיד שיוחד לו בחוק בקשר להרכבת הממשלה, למינוים של נושאי משרות ולכל דבר אחר.

סמכות החניכה	12. לנשיא המדינה נתונה הסמכות לחון עבריינים, להפחית עונשים ולהמירם.
התימת קיום	13. התימתו של נשיא המדינה על מסמך רשמי טעונה התימת קיום של ראש הממשלה או של שר אחר שהחליטה עליו הממשלה.
חסינות	14. (א) לא יתן נשיא המדינה את הדין לפני כל בית משפט או בית דין על דבר הקשור בתפקידיו או בכמויותיו; חסינות זו תעמוד לו גם לאחר שחדל מהיות נשיא המדינה. (ב) אין דנים את נשיא המדינה בזמן כהונתו. (ג) נדרש נשיא המדינה למסור עדות, תימסר העדות במקום ובמועד שייקבעו על דעת נשיא המדינה. (ד) תקופת כהונתו של נשיא המדינה לא תבוא במנין לגבי הישוב תקופת ההתיישנות בכל הליך משפטי שהנשיא בעל דין בו.
משכורת ותשלומים אחרים	15. משכורתו של נשיא המדינה ותשלומים אחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו או אחריה, לרבות אלה שישולמו לשאיריו, ייקבעו על-ידי החלטת הכנסת והיא רשאית להפמיק לכך את ועדת הכספים.
יחוד הכהונה	16. (א) לא יכהן נשיא המדינה במשרה זולת משרתו. (ב) נשיא המדינה פטור מכל שירות חובה.
יצאה לחו"ל	17. לא יצא נשיא המדינה את גבולות המדינה, אלא על דעת הממשלה.
התפטרות	18. נשיא המדינה רשאי להתפטר מכהונתו על-ידי הגשת כתב התפטרות ליושב ראש הכנסת. הוראות סעיף 13 אינן חלות על כתב ההתפטרות.
העברת הנשיא מכהונתו	19. (א) הכנסת רשאית להעביר את נשיא המדינה מכהונתו, אם לדעתה אין הוא ראוי לכהונתו מהמת התנהגות שאינה הולמת את מעמדו כנשיא המדינה. (ב) הכנסת לא תעביר את נשיא המדינה מכהונתו, אלא עקב קובלנה שהובאה לפני ועדת הכנסת על ידי עשרים, לפחות, מחברי הכנסת ולפי הצעת ועדת הכנסת שנתקבלה ברוב של שלושה רבעים מכל חברי הועדה; החלטת הכנסת טעונה אף היא רוב של שלושה רבעים מכל חבריה. (ג) ועדת הכנסת לא תציע להעביר את נשיא המדינה מכהונתו, אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות לסתור את הקובלנה, לפי נוהל שתקבע הועדה; והכנסת לא תחליט להעביר את נשיא המדינה מכהונתו, אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את דברו. (ד) נשיא המדינה רשאי להיות מיוצג בפני הכנסת ובפני ועדת הכנסת על ידי בא כוחו, ובלבד שחבר הכנסת לא ישמש בא כוח הנשיא; ראתה ועדת הכנסת או הכנסת שנוכחתי חר של נשיא המדינה רצויה, תודיע לו על כך. (ה) דיוני הכנסת לפי סעיף זה ייערכו בישיבה או בישיבות כמזכורת זו לזו שנועדו לענין זה בלבד; על החילת הדיון יודיע יושב ראש הכנסת לכל חברי הכנסת בכתב, לפחות עשרים יום מראש.
אי-כוסר	20. לפי הצעת ועדת הכנסת שנתקבלה ברוב של שלושה רבעים על יסוד חוות דעת רפואית, רשאית הכנסת, בהחלטה שנתקבלה ברוב של שלושה רבעים מכל חבריה, לקבוע כי מטעמי בריאות נבצר מנשיא המדינה, דרך קבע, למלא את תפקידו, ומשעשתה כן יתפנה מקומו של נשיא המדינה מיום ההחלטה.

21. (א) במקרים המנויים להלן יכהן יושב ראש הכנסת, בתקופה המפורשת לגבי אותו מקרה, כממלא מקום נשיא המדינה, ובכהונתו זו ישמש בתפקידים ובסמכויות הנתונים לנשיא המדינה לפי החוק, ואלה המקרים:

ממלא מקום של
נשיא המדינה

- (1) יצא נשיא המדינה את גבולות המדינה — משיצא עד שחזר;
  - (2) הודיע נשיא המדינה לוועדת הכנסת כי מטעמי בריאות נבצר ממנו, דרך ארעי, למלא תפקידו — עד שהודיע לוועדת הכנסת שלא נבצר עוד ממנו למלא תפקידו;
  - (3) החליטה ועדת הכנסת, ברוב של שלושה רבעים, כי מטעמי בריאות נבצר מנשיא המדינה, דרך ארעי, למלא תפקידו — עד תום התקופה שקבעה הוועדה בהחלטתה או עד שחזרה והחליטה כי לא נבצר עוד ממנו למלא תפקידו.
- (ב) ועדת הכנסת לא תקבע, לפי סעיף קטן (א) (3), תקופה העולה על שלושה חדשים, ואין היא רשאית להאריכה, ברציפות, יותר משלושה חדשים נוספים, אלא באישור הכנסת.

22. תמה כהונת נשיא המדינה או נתפנה מקומו, הרי כל עוד נשיא המדינה החדש לא נבנס לתפקידו, יכהן יושב ראש הכנסת כנשיא המדינה בפועל, ובכהונתו ישמש בתפקידים ובסמכויות הנתונים לנשיא המדינה לפי החוק.

נשיא המדינה
בפועל

23. בזמן שיושב ראש הכנסת מכהן כממלא מקום נשיא המדינה לפי סעיף 21 או כנשיא המדינה בפועל לפי סעיף 22, לא ישמש יושב ראש בישיבות הכנסת.

הפרדת תפקידים

24. על אלה יפרסם יושב ראש הכנסת הודעה ברשומות:

הודעות ברשומות

- (1) כניסת נשיא המדינה לתפקידו;
- (2) התפנות מקומו של נשיא המדינה;
- (3) תחילתה וסופה של כהונת ממלא מקום של נשיא המדינה לפי סעיף 21.

25. על אף האמור בכל דין אחר אין בכוחן של תקנות-שעת-הירום לשנות חוק זה, להפקיע זמנית את תקפו או לקבוע בו תנאים.

יציבות החוק

26. (א) בטלים —

ביטול והוראת
מעבר

- (1) בסעיף 6 לחוק המעבר, תש"ט—1949, הקטע המתחיל במלים „ימנה על פי המלצת השר המוסמך“ עד סוף הסעיף, וכן סעיף 7 לאותו חוק;
- (2) חוק כהונת נשיא המדינה, תשי"ב—1951.²

(ב) נשיא המדינה המכהן ערב תחילתו של חוק זה, רואים אותו כמכהן לפי חוק זה.

ד ב ר י ם ה ס ב ר

חוק זה מיועד להיות אחד מחוקי היסוד שהכנסת הראשונה החליטה על חקיקתם. אחרי חוק-יסוד: הכנסת,³ שנתקבל בשנת תשי"ח—1958, בא חוק-יסוד זה לדון ברשות אחרת מרשויות המדינה העליוניות — נשיא המדינה.

הוראות ההצעה לקוחות, רובן, מחוקים קיימים, דהיינו חוק מעבר, תש"ט—1949 (סעיפים 6, 7) וחוק כהונת נשיא המדינה, תשי"ב—1951; אולם בחלק מן ההוראות הובאו שינויים בפרטים שונים, וכן נוספו הוראות אחדות — ביחוד הסעיפים 1, 3, 15, 23, 25 — שאינן בחוקים הקיימים.

1 ס"ח 1, תשי"ט, עמ' 1.

2 ס"ח 86, תשי"ב, עמ' 6.

3 ס"ח 244, תשי"ח, עמ' 69.